

Op de Kniehorst – J.J. Cremer

Handschrift gedateerd Den Haag 11 januari 1859. Fol. 2-31: oorspronkelijke handschrift. Fol. 33-56: afschrift 'ter voordracht'. Fol. 32: 2 inleidingen tot voordrachten in 1859 v; Het oorspronkelijke handschrift en het afschrift zijn beide gedateerd 11 januari 1859 j; Alleen het afschrift is gelokaliseerd. Koninklijke bibliotheek. 56 fol.

Handschrift: Auf dem Kniehorst. [Gedateerd tussen ca. 1842 en 1880]. Uit: Stukken van of met betrekking tot J.J. Cremer ; nr. 13. Anonieme vertaling van Op de Kniehorst (1859); vgl. 134 B 11 / 34. Met correcties door de auteur. 40 fol. Aanvraagnummer: KW 134 B 11 / 106. Alleen op microfilm raadpleegbaar. Aanvraagnummer: KW CREM 10.

Op 4 maart 1859 voorgedragen in de Stads-gehoorzaal in Leiden. (zie voordrachten 1860)

1e druk verschenen in: De Tijdspiegel. Arnhem : D.A. Thieme, 1859. Dl. 1, p. 284 e.v.

2e druk in: Distels in 't weiland : Over-Betuwsche vertellingen. – Leiden : A.W. Sijthoff, 1865. Bevat : Op de Kniehorst.

3e druk in: Nieuwe Over-Betuwsche vertellingen. - Leiden : A.W. Sijthoff, 1867. p. 121-165.

4e druk in: Overbetuwsche novellen. Leiden : A.W. Sijthoff, [1870]. Bevat: Op de Kniehorst, p. 1-46. En 't Blinkende hoantje.

5e druk in: Overbetuwsche novellen. Leiden: A.W. Sijthoff, 1877. p. 1-46. Bevat 8 andere novellen.

6e druk in: Overbetuwsche novellen. Amsterdam : Gebr. Koster, [1880]. p. 1-46. (samen met 't Blinkende hoanje.

7e druk in: Overbetuwsche novellen. Romantische werken, deel 12. Amsterdam : D. Noothoven van Goor, 1881. p. 62-97.

8e druk in: Overbetuwsche novellen. Leiden : A.W. Sijthoff, ca. 1881. 7^e druk. p. 57-89. Vijftig-cents-editie, no. 18.

9e druk in: Overbetuwsche novellen. Leiden : A.W. Sijthoff, ca. 1900. 9e druk. p. 57-89. Vijftig-cents-editie, no. 18.

10e druk in: Overbetuwsche novellen. Leiden : A.W. Sijthoff, ca. 1905. 10e druk. p. 57-89. Bibliotheek van Nederlandsche schrijvers.

11e druk in: Leidsche herdrukken. Leiden: A.W. Sijthoff, [1905]. Leidsche herdrukken, no. 2. Op de Kniehorst. Bruur Joapik.

12e druk in: : 't Pauweveerke, enz. tien novellen. Leiden: A.W. Sijthoff's uitg.-mij., [1909]. p. 1-33. Bibliotheek voor het Nederlandsche volk. Deel 2. (Nieuwe uitgave van de Leidsche herdrukken).

13e druk in: Overbetuwsche novellen: 't kriegende kriekske [...et al.]. Leiden: A.W. Sijthoff's uitg.-mij., ca. 1920. 11e druk. p. 57-89.

14e druk in: Overbetuwsche novellen: 't kriegende kriekske [...et al.]. Leiden: A.W. Sijthoff's uitgeversmij., ca. 1935. 12e druk. Romantische werken. p. 57-89.

15e druk in: Overbetuwsche novellen: 't kriekende kriekske [et al.]. Leiden: A.W. Sijthoff's uitgeverij n.v., [1940]. 13e druk. 365 p.

16e druk in: Distels in 't weiland : Over-Betuwsche vertellingen ... [ingeleid door H.J. Eijssens. 's-Gravenhage : Kruseman's uitgeversmaatschappij b.v., [1980]. p. 99-134. Met afb. Fotografische herdruk van de uitgave uit 1865.

Vertaling:

In: Holländische Novellen : nach dem Niederländischen von W. Lange, Fr. Schnettler und A. Steinbach. Leipzig: Druck und Verlag von Philipp Reclam jun, [1880]. 613 p. Der nagende Holzwurm (op de Kniehorst), p. 44-105. Vertaling Fr. Schnettler.

Stimpers – Sjouke de Zee. [for in part biarbeide nei it Over-Betuwske fen J.J. Cremer]. Berltsum [Berlikum] : Broeren Westerlaan, 1917. 64 p. Vrije Friese vertaling van Op de Kniehorst.

Afb. uit uitgave 1865:

Der nagende Holzwurm : Novelle. Jacob Jan Cremer ; aus dem Holländischen von Fr. Schnettler ; Illustr. von Paul Kammüller. Basel : Verein für Verbreitung guter Schriften, 1924. 62 p. Edition: 1.-20. Taus. (Betreft vertaling van Op de Kniehorst).

84/88

Ymn. Nr. 13

Auf dem Trubhorst

Op de kn

Maiabend is' stille, tootstille. Vor,
gestern un gestern war's sehr heif; heut hat's
ei' Bischen geynet, aber Abend's hat der
Mond wieder alles aufgeklärt.

Wir stehen mitten auf'm Teich, un
mer sehr, dort nach Osten zu, ganz weit da
hinten, da die Stadtthürme, nich größer als
Schnefelholzchen. Recht's, nach Mittag
zu, da liegt die Betume.

Herliches Stückchen Land! Wenn die
Menschen auch oft undankbar sin, du bist
dankbar; denn wenn se dir nur ei' Bischen gut
thun, da gibst du's hundert un tausend,
fach zurück.

Herliches Stück Land! Sandberge hast
du nich, wie links auf der Veluwe, aber andre
Berge hast du; da müssen mer mal im Herbst
hingehn; da giebt's Berge, halb so hoch wie
die Thürme voll Weizen un Roggen un
Bohnen; Her du, was für Berge!

Herliches Stück Land! Un was
hübsche Wege giebt's dir; Felder mit Fohl,
saat, un Acker mit Getreide, un Weiden
mit strotzendem Fick, un ganze Strecken Ta-
baksland, un Pappeln, - un Weiden, - un
Ebenallen, un Bünernhöfe, un Trüsch - un
Apfelobstgärten, un - uch noch viel mehr.
Wenn mer uns umdrehn - nach Westen zu -
da sehn mer auch ei' Krümmung von den Rhein,
un verfolgen mer die Krümmung mit den Augen,
da sehn mer im Wasser den Mond auf'n

* Moot / In Nederland
wordt het graan
koni voor een go-
daek in zeer ho-
veerkanten

Der Salom
Rodenberg
und Bohm
Lupus
Pohn

Hoornsche courant, 12 maart 1859:

— De vermaarde Betuwsche novellenschrijver, de heer *J. J. Cremer*, heeft II. Vrijdag te Leiden de onuitgegevene novelle *de Kniehorst* met algemeenen bijval voorgedragen, in de concertzaal aldaar, en de opbrengst der bepaalde inschrijvingsgelden doen strekken ter bevordering van het doel der commissie van beheer van de kweekschool voor de zeevaart, om een nieuw gebouw te stichten. Men schat de opbrengst op / 500.

Laatst bijgewerkt: 8 mei 2020.

www.jacobcremer.nl